

РАБОТЕН ЛИСТ ПО ЛИТЕРАТУРА

05.05.2020 г.

Име, клас, № .....

1. Запишете по три противоположни характеристики на празниците и делниците.

Празници

.....
.....
.....

Делници

.....
.....
.....

2. Срещу описанието на всеки от празниците в таблицата запишете неговото име и датата, на която се чества.

Описание	Празник	Дата
Свързва се с представата за новото начало, за вярата в доброто; чества се раждането на Бога.		
Празник на овчарите, земеделците и военните; изпълняват се ритуали за здраве и плодородие.		
Празник за здраве и благодеенствие; ключова роля в празника има украсено клонче, символизиращо космическото дърво.		

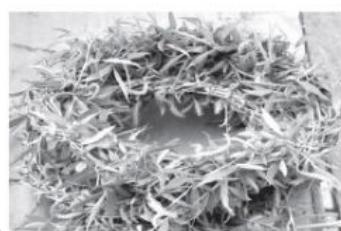
3. С кой празник е свързано всяко от изображенията в първия ред на таблицата? Напишете името му. Свържете го със съответната икона от втория ред, като напишете цифрата е срещу съответната буква.

A.

Б.

В.

1

2

3

А - .....

Б - .....

В - .....

4. Кой празник се чества на постоянна дата?

- А) Гергьовден
- Б) Лазаровден
- В) Цветница
- Г) Великден

5. В кой ден от седмицата се боядисват великденските яйца?

- А) сряда
- Б) четвъртък
- В) петък
- Г) неделя

6. Кога се минава под Христовата плащаница в църквата?

- А) на Велики четвъртък
- Б) на Рождество Христово
- В) на Разпети петък
- Г) на Велика сряда

7. Как се наричат дните в седмицата след Възкресение Христово?

- А) велики
- Б) светли
- В) добри
- Г) празнични

8. Кое НЕ е общото между Великден и Рамазан байрам?

- А) Преди празника има задължителен пост.
- Б) Празникът е подвижен – мени датата си.
- В) Прието е да се посещава храмът.
- Г) Иска се прошка от близки и съседи.

9. С какво събитие е свързан еврейският празник Пасха?

- А) с избавлението на евреите от египетско робство
- Б) с раждането на Спасителя Иисус Христос
- В) с построяването на Соломоновия храм
- Г) със спасението на Ной и семейството му от потопа

10. Творбата „Хайдути“ е:

- А) поема
- Б) стихотворение
- В) народна песен
- Г) балада

11. Защо Чавдар НЕ иска да остане при вуйчо си?

- А) защото работата в дома на вуйчото е непосилна за него
- Б) защото не може да търпи достойнството му да бъде накърнено
- В) защото не желае да бъде далече от майка си
- Г) защото предпочита да учи и да играе на воля

12. Каква съдба предрича вуйчото за своя племенник?

- А) Смята, че Чавдар е мързелив и няма да може да си изкарва прехраната.
- Б) Предрича, че племенникът му ще стане разбойник и ще лежи в затвора.
- В) Мисли, че момчето е смело и го очаква славно бъдеще.
- Г) Намира Чавдар за много умен и смята, че ще стане учен човек.

13. Какво чувство/какви чувства НЕ изпитва Чавдар в дома на вуйчо си?

- А) срам, че е слуга, докато баща му е славен войвода

- Б) нетърпимост към потисничеството и несправедливостта
- В) отчаяние и безсилие да промени живота си
- Г) обида и огорчение заради присмеха на другите хора

14. Какъв съвет дава майката на своя син?

- А) да стане хайдутин като баща си
- Б) да работи, за да спечели много пари
- В) да остане при нея и да се грижи за дома
- Г) да отиде далече, за да се изучи

15. Кой от изразите НЕ е в преносно значение?

- А) „глас имам меден загорски“
- Б) „крило бе Чавдар войвода“
- В) „и страшен беше хайдутин“
- Г) „тез тежки думи отровни“

16. Кое твърдение НЕ е вярно според съдържанието на творбата?

- А) Чавдар е прочут войвода на голяма хайдушка дружина.
- Б) Песента за Чавдар обхваща цялото родно пространство.
- В) Песента е средство да се съхрани паметта за героите.
- Г) Преживяванията на майката и сина са противоположни.

17. Кои думи, изречени от Чавдар, майка му определя като „лоши“?

- А) „Проклет бил човек вуйка ми!“
- Б) „При татка искам да ида (...)“
- В) „Що си ме, майко, продала (...)“
- Г) „Яли ги свраки и псета!“

18. Каква е основната идея на творбата?

- А) за силата на майчината любов, която поставя живота на чедото над всичко
- Б) за изкуството, което обезсмъртива храбростта и подвига на героите
- В) за синовната привързаност, признателност и отговорност
- Г) за непримиримия човешки дух, който избира свободата пред сигурността

19. „Главатарят, който искал да плени месечината“ е:

- А) легенда за проклятието, което носи красотата
- Б) турска вълшебна фолклорна приказка
- В) авторски разказ за човешката глупост и самонадеяност
- Г) мит, обясняващ произхода на луната и звездите

20. Каква е ползата от приказките според разказвача в „Главатарят, който искал да плени месечината“?

- А) да предлагат отмора и временно спасение от тревогите
- Б) да учат децата и възрастните кое е добро и кое – зло
- В) да припомнят подвигите на отдавна забравени герои
- Г) да напомнят на човека, че природата е по-силна от него

21. За кого от героите в приказката е казано, че „с това имане (...) станал богат-пребогат“?

- А) за главатаря
- Б) за най-стария мъдрец
- В) за един от воините на главатаря
- Г) за бащата на девойката

22. Кое от изброените е сред вълшебните умения на чудната мома?

- А) Превръща водата в сладък сок.
- Б) От устните ѝ капят рози.

- В) Превръща дивата къпина в нар.
- Г) Каквото покрие с косите си, става невидимо.

23. Защо чудната мома от приказката се разболява?

- А) Страда от несподелена любов.
- Б) Баща ѝ умира от тежка болест.
- В) Внезапно губи свободата си.
- Г) Вижда опустошения град.

24. Защо главатарят НЕ успява да вземе даровете на чудната мома?

- А) защото тя се скрива от него и избягва надалече
- Б) защото любовта му към нея е несподелена
- В) защото се опитва да ги присвои с грубост и насилие
- Г) защото баща ѝ я защитава до последен дъх

25. Посочете ГРЕШНОТО. Пленяването на месечината:

- А) е постигнато след тежък поход и страшна битка
- Б) според главатаря не е голямо юначество
- В) е предотвратено от звездите, които я пазят
- Г) според мъдреците е единственият лек за момата

26. На кой ред са представени най-характерните черти на главатаря?

- А) безстрашие, доблест, пъргавина
- Б) жестокост, алчност, самонадеяност
- В) лицемерие, глупост, страхливост
- Г) упоритост, хитроумие, недоверчивост

27. Как са назовани победените воини на главатаря в края на приказката?

- А) „клети сиромаси“
- Б) „отчаяна стан“
- В) „отломка нищожна“
- Г) „жалка паплач“

28. Какво според посланията на приказката е нужно, за да цари благодеенствие на земята?

- А) богатство, мъдри управници и силна войска
- Б) щедрост между хората, мир и свобода
- В) сила, разум и сплотеност
- Г) трудолюбие, благодарност и смелост

29. Посочете ГРЕШНОТО. „Легенда за рома“ е легенда, защото:

- А) обяснява откъде идва името *роми*
- Б) действието се развива в незапомнени времена
- В) главният герой нарушава строга забрана
- Г) разказва за живота на митичния ромски прародител

30. До кой ден от раждането на детето трите дъщери на царица Дай трябвало да го описат?

- А) до третия
- Б) до седмия
- В) до трийсет и третия
- Г) до четиресетия

31. Защо Ром завижда на сестрите си?

- А) защото са „красиви като звездици“
- Б) защото познават хората и техния свят
- В) защото имат специална дарба

Г) защото родителите му ги обичат повече

32. На Ром му е забранено да напуска двореца на баща си, защото:

- А) ако тръгне по широкия свят, ще намери смъртта си
- Б) цар Баба и царица Дай искат да е винаги край тях
- В) ако излезе, сестрите му ще загубят дарбата си
- Г) е прокълнат да носи тъга и нещастие на хората

33. На кой ред правилно е посочена композиционната схема на „Легенда за рома“?

- А) щастие – забрана – нарушение – наказание – помощ – живот в изпитания
- Б) нещастие – живот в изпитания – вълшебна помощ – награда – щастие
- В) забрана – спазване на забраната – нарушение – двубой – щастие
- Г) щастие – загуба на дарбата – любов – изпитания – вълшебна помощ – щастие

34. Коя е най-голямата сила, способна да твори добро и да противодейства на злото, според посланието на текста?

- А) майчината обич
- Б) бащиното доверие
- В) сестринската вярност
- Г) вярата в себе си

35. На кой ред са посочени основните качества на Ром според легендата?

- А) смирение, търпение, преданост
- Б) смелост, любопитство, силна воля
- В) хитроумие, непокорство, великодушие
- Г) упоритост, честност, трудолюбие

36. Кой герой се врича да бъде покровител на Ром и неговите потомци?

- А) една от сестрите на Ром
- Б) цар Баба
- В) любимата на Ром
- Г) царица Дай

37. Кое НЕ е сред благословиите на царица Дай?

- А) ромите да притежават музикален талант
- Б) ромите да имат пророческа дарба
- В) ромите да владеят различни езици
- Г) ромите да бъдат щастливи и весели по нрав

38. Коя от клетвите на цар Баба се отнася до препитанието на ромите?

- А) „И никога да няма място под сънцето за тях и поколенията им напред“
- Б) „И по прашни пътища да ходят, и покрив над главата си да нямат“
- В) „Гонени отвсякъде да бъдат и хляба си да крадат“
- Г) „И никой да не разбира езика им по света“